

Izvješće

D1.1: Priručnik za zaštitu podataka

Ožujak 2024

www.crossreno.door.hr

Co-funded by
the European Union

Ovaj je projekt financiran iz programa Europske unije CINEA.D – Prirodni resursi, klima, održiva plava ekonomija i čista energija D.1 – LIFE Energy + LIFE Climate, ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava br. 10112009

Autori

Ivan Duilo; DOOR
Danijela Mavrić Čeliković; DOOR
Anamari Majdandžić; DOOR

Recenzija

Ana Šenhold; CGBC
Sanela Mikulčić Šantić; KLIK

26.03.2024.

U ožujku 2024. objavio crOss renoHome.

©crOss renoHome, 2024.

Sva prava pridržana. Reprodukcija je dopuštena uz navođenje izvora.

Svim izvješćima, analizama i dokazima crOss renoHome možete pristupiti na www.crossreno.door.hr. Isključivu odgovornost za sadržaj ove publikacije snose autori.

Napomena

"Financira Europska unija. Izraženi stavovi i mišljenja su od autora i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili [CINEA-e]. Ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje potporu ne mogu se smatrati odgovornima za njih."

Sadržaj

1. Uvod.....	4
2. Sažetak o podacima	4
2.1 Zaštita i rukovanje podacima vezanih uz standardizirani ugovor	5
2.2 Zaštita podataka na web stranici Marketplace i cross renoHome	5
2.3 Zaštita i postupanje s podacima građana koji dolaze u OSS ured	6
3. FAIR podaci	7
3.1 Omogućavanje pronalaženja podataka, uključujući odredbe za metapodatke	7
3.2 Otvoreni pristup podacima.....	7
3.3 Učiniti podatke interoperabilnim.....	7
3.4 Povećanje ponovne upotrebe podataka (kroz pojašnjenje licenci)....	8
4. Sigurnost podataka.....	8
4.1 Korištenje podataka od strane projektnih partnera i dionika.....	8
4.2 Politike sigurnosti podataka u projektu LIFE cross renoHome.....	8
4.3 Anonimizacija podataka	9
5. Etički aspekti	9

1. Uvod

Ovaj Priručnik za zaštitu podataka opisuje strategije i protokole za odgovorno prikupljanje, pohranjivanje i korištenje osjetljivih podataka u kontekstu ciljeva projekta kao što je obnova obiteljskih kuća i zgrada. Ovaj je dokument izrađen na temelju predloška Horizon 2020 FAIR Data Protection Manual (DPM), koji je također primjenjiv na LIFE projekte tranzicije čiste energije.

Rezultati projekta LIFE **crOss renoHome** u skladu su s FAIR konceptom upravljanja podacima, koji zahtijeva da projektni podaci budu 'FAIR', što znači: dostupni, interoperabilni i ponovno upotrebljivi. Ova načela prethode izboru implementacije i ne sugeriraju nužno bilo kakvu specifičnu tehnologiju, standard ili implementacijsko rješenje. DPM nije zamišljen kao stroga tehnička implementacija FAIR načela; inspiriran je s FAIR-om kao općim konceptom.

Projekt LIFE **crOss renoHome** ima za cilj prikupljanje informacija na lokalnoj razini, pa čak i na razini kućanstva, uključujući osobne podatke od pojedinaca koji žele obnoviti svoje domove kao što su imena, dob, zanimanja, razine obrazovanja, prihode, troškove računa za energiju i adrese. Prikupljanje i rukovanje takvim podacima zahtijeva brigu o privatnosti, sigurnosti i etičkim pitanjima kako bi se osigurala usklađenost s relevantnim propisima i zaštitila prava sudionika.

Sveobuhvatni cilj ovog DPM-a je uspostaviti snažne procedure koje olakšavaju etično i učinkovito upravljanje osjetljivim podacima. Ovi protokoli neće obuhvatiti samo prikupljanje podataka, već će se također baviti pohranjivanjem, pristupom, dijeljenjem i eventualnim odlaganjem, dajući prioritet transparentnosti i povjerljivosti tijekom životnog ciklusa projekta. Ovaj plan služi kao smjernica za projektno osoblje, naglašavajući važnost poštivanja individualnih prava na privatnost.

2. Sažetak o podacima

Što se tiče prikupljanja podataka, projekt LIFE **crOss renoHome** prikupljat će različite vrste podataka, uključujući demografske podatke (kao što su imena, dob, profesije, razine obrazovanja), finansijske detalje (prihodi, troškovi na računima za energiju) i podatke o prebivalištu (adrese).

U tom kontekstu, Opća europska uredba o zaštiti podataka (Direktiva 95/46/EZ) navodi da su najosjetljiviji podaci koje treba uzeti u obzir:

- osobni podaci koji otkrivaju rasno ili etničko podrijetlo, politička stajališta, vjerska ili filozofska uvjerenja
- članstvo u sindikatu,
- genetski podaci, biometrijski podaci koji se obrađuju isključivo u svrhu identifikacije ljudskog bića,
- podaci o zdravlju,
- podaci koji se tiču nečijeg spolnog života ili seksualne orijentacije.

Stoga projekt LIFE **crOss renoHome** neće koristiti ovu vrstu podataka jer se oni ne smatraju odlučujućim za vrstu procjene koja će se provesti.

Projektni podaci primarno će se prikupljati u digitalnim formatima kroz standardizirani ugovor i konzultacije u uredu i Marketplace na web stranici projekta. Podaci će se uglavnom obrađivati u formatima XLSX, CSV, PDF ili Word DOCX kako bi se osigurala kompatibilnost sa što više softvera.

Podaci će biti agregirani kako bi se osigurala anonimnost. Saznanja proizašla iz podataka omogućit će nam pružanje najbolje moguće usluge za svaki pojedinačni slučaj.

Konačno, etičko rukovanje i pažljiva analiza ovih podataka bit će imperativ. U tom smislu, identificirali smo tri glavne kategorije skupova podataka koji će biti proizvedeni tijekom provedbe projekta LIFE cross renoHome.

2.1 Zaštita i rukovanje podacima vezanih uz standardizirani ugovor

Unutar Radnog paketa 2 (Sveobuhvatni alat za obnovu), izradit će se strukturirani i standardizirani ugovori koji će olakšati procese obnove obiteljskih kuća i višestambenih zgrada u svim aspektima. Standardizirani ugovori moraju biti prihvatljivi i ne smiju štetiti ni investitorima ni pružateljima usluga. Kako bi se to postiglo, mora se osigurati zaštita podataka i rukovanje primljenim od investitora koji će tražiti uslugu obnove. Standardizirani ugovori bit će javno dostupni putem online Marketplacea i moći će se preuzeti unutar platforme. Podaci koje daju investitori bit će pohranjeni u skladu s nacionalnim zahtjevima za zaštitu podataka i bit će osigurano da se podaci koji bi mogli identificirati neće čuvati dulje nego što je potrebno. Nadalje, sa svim podacima koje dobiju ulagači postupat će se u skladu s ključnim načelima GDPR-a.

2.2 Zaštita podataka na web stranici Marketplace i cross renoHome

Marketplace unutar projekta **crOss renoHome** razvijat će se kao sveobuhvatan alat za ciljane korisnike te središnja točka stručnosti i organizacijskih inovacija potrebnih za razvoj projekta. Razvojem Tržnice povezat će se pružatelji usluga, finansijske institucije i građani. Za razvoj platforme Marketplace uspostaviti će se baza podataka o kontaktima.

Baza podataka koristit će se za prikupljanje i kontaktiranje svih relevantnih dionika koji bi mogli pružiti općenite informacije o tome obogaćivanje već prikupljenih podataka u prethodnim aktivnostima i podrška razvoju online alata tako što su dio opće online baze podataka. Osobni podaci dionika neće se dijeliti ni pod kojim okolnostima i čuvat će se samo u organizacijske svrhe. Ove informacije neće se dijeliti ni s jednim članom konzorcija **crOss renoHome**.

Budući da će Marketplace biti online alat, pravila o zaštiti internetskih podataka primjenjivat će se i na pružatelje usluga i na korisnike. Svaki korisnik mora dati privolu za obradu podataka i treba imati mogućnost povlačenja privole za korištenje osobnih podataka. Svaki korisnik mora imati mogućnost ispraviti svoje osobne podatke ili ih izbrisati. Nadalje, podaci svakog korisnika moraju biti zaštićeni od neovlaštenog pristupa. Konačno, svaki korisnik ima pravo podnijeti prigovor.

Još jedna tema koja se mora pozabaviti su "kolačići". Kolačići su male tekstualne datoteke koje web stranica pohranjuje na računalu ili mobilnom uređaju putem internetskog preglednika. Kolačići se svugdje koriste za spremanje korisničkih postavki kako bi web stranice radile učinkovitije. Također se koriste za praćenje korištenja interneta i stvaranje korisničkih profila, a zatim za prikazivanje prilagođenih online oglasa na temelju osobnih preferencija korisnika. Svaka web stranica koja želi koristiti kolačice mora dobiti privolu prije postavljanja kolačića na računalo ili mobilni uređaj korisnika. Web stranice moraju objasniti korisniku kako će se koristiti podaci iz kolačića. Korisnik bi trebao imati mogućnost povući svoj pristanak. Ako se korisnik odluči na to, web stranica mu ipak mora pružiti minimalnu moguću uslugu, na primjer omogućiti pristup dijelu stranice.

2.3 Zaštita i postupanje s podacima građana koji dolaze u OSS ured

OSS ima za cilj pružiti savjete te tehničku i administrativnu podršku vlasnicima kuća kako bi ih osnažili u procesu obnove. Energetski savjetnici u OSS-u pomoći će u prikupljanju podataka i izradi projektne dokumentacije. OSS će također prikazati primjere tehnologija kao što su PV paneli, solarni kolektori, dizalice topline, primjere novih građevinskih materijala i tehnologija. Pomno će pratiti nove procese u građevinskom sektorу, nove pozive i mogućnosti, financijske instrumente i pravni okvir za obnovu.

Posjetitelji ureda OSS-a koji su potencijalni investitori također će morati dati svoje osobne podatke predstavniku pružatelja usluge. S njihovim podacima postupat će se prema Ugovoru u skladu s važećim EU, međunarodnim i nacionalnim pravom o zaštiti podataka.

Svi primljeni osobni podaci bit će:

- obrađeni zakonito, pošteno i na transparentan način u odnosu na nositelja podataka.
- prikupljeni za određene, egzakntne i legitimne svrhe i ne smiju se dalje obrađivati na način koji nije u skladu s tim svrhama
- odgovarajući, relevantni i ograničeni na ono što je potrebno u odnosu na svrhe za koje se obrađuju
- točni i, prema potrebi, ažurirani
- spremljeni u obliku koji dopušta identifikaciju nositelja podataka ne dulje nego što je potrebno za svrhe za koje se podaci obrađuju
- obrađeni na način koji osigurava odgovarajuću sigurnost osobnih podataka.

3. FAIR podaci

3.1 Omogućavanje pronalaženja podataka, uključujući odredbe za metapodatke

Podaci proizvedeni i korišteni unutar projekta bit će strukturirani tako da osiguraju otkrivanje i sljedivost kroz standardizirane identifikacijske mehanizme. Nazivi datoteka dokumenata su kratki kako bi se izbjegli nepotrebno dugi putovi, uvijek uključuju posljednjeg partnera koji je uređivao dokument i indikator verzije. Sva projektna dokumentacija pohranjuje se u namjenski SharePoint koji će omogućiti potpunu kontrolu nad dopuštenjima za uređivanje sudionika projekta. Ne očekuje se generiranje metapodataka.

3.2 Otvoreni pristup podacima

Konačni podaci, rezultati i projektna dokumentacija za potporu objavljenim rezultatima pohranjuju se u za to predviđeni repozitorij koji je uspostavila osoba odgovorna za upravljanje podacima. U situacijama kada postoje ograničenja u korištenju podataka, pristup će se odobriti pod uvjetima navedenim u posebnim licencama za korištenje. Protokoli za provjeru identifikacije bit će implementirani za one koji pristupaju podacima, koristeći sigurne metode provjere autentičnosti. Ova strategija nastoji uravnotežiti otvoreni pristup s potrebnim ograničenjima, osiguravajući siguran i olakšan pristup vrijednim podacima i pridržavajući se zakonskih, etičkih i ugovornih obveza.

3.3 Učiniti podatke interoperabilnima

Podaci proizvedeni u ovom projektu bit će strukturirani kako bi se osigurala visoka razina interoperabilnosti, omogućujući razmjenu i ponovnu upotrebu između projektnih

partnera. Prioritet nam je pridržavanje utvrđenih standarda za formate podataka i kompatibilnost s dostupnim projekta, svi će partneri prikupljati i generirati podatke za uspješnu provedbu. Ipak, ne očekuju se velike količine podataka i metapodataka. Generirani i prikupljeni podaci uključeni su u rezultate projekta i izvješća. Kako bi se osigurala dobra interoperabilnost, koristit će se formati XLSX, CSV, PDF ili Word DOCX. Javni rezultati i drugi relevantni rezultati projekta bit će dostupni na službenoj web stranici projekta.

3.4 Povećanje ponovne upotrebe podataka (kroz pojašnjenje licenci)

Tijekom provedbe projekta proces osiguranja kvalitete podataka organizira EV, partner odgovoran za upravljanje podacima koji traži nedosljednosti i druge anomalije u podacima i SharePoint mapi projekta. Nakon provedbe projekta, EV će osigurati dostupnost relevantnih javnih podataka 5 godina. U repozitoriju koji će sadržavati te podatke bit će uspostavljene licence i uvjeti pristupa.

4. Sigurnost podataka

4.1 Korištenje podataka od strane projektnih partnera i dionika

Tehnički partneri:

Tehnički partneri LIFE **cross renoHome** možda će trebati pristup određenim skupovima podataka koji su bitni za suradničke akcije. Ovaj će pristup uvijek biti uokviren zahtjevima projekta, osiguravajući da relevantni podaci budu dostupni na obostranu korist. Sa svim osjetljivim informacijama koje se dijele s tehničkim partnerima postupat će se prema strogim protokolima povjerljivosti.

Sudionici:

Dionici će prvenstveno komunicirati s agregiranim skupovima podataka kako bi dobili informacije o projektu ili procijenili njegove rezultate. Važno je napomenuti da dionici neće imati pristup osjetljivim ili individualiziranim informacijama. Diseminacija podataka dionicima bit će organizirana kako bi se predstavili zbirni nalazi koji održavaju anonimnost i povjerljivost osjetljivih informacija.

4.2 Politike sigurnosti podataka u projektu LIFE cross renoHome

Pristup projektnoj dokumentaciji i podacima dostupan je samo onima koji imaju pristup SharePoint projekta. Ovaj pristup određuje Koordinator projekta.

Svi podaci LIFE **cross renoHome**-a prikupljaju se, pohranjuju, štite i dijele uz pridržavanje sigurnosnih mjera i u potpunosti u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU. Ovi se podaci ne otkrivaju nikome izvan istraživačkog tima sve dok podaci nisu finalizirani za objavljivanje i odobreni za objavu od strane projektnog konzorcija.

Svi podaci relevantni za projekt bit će pohranjeni najmanje 5 godina nakon završetka projekta. To će osigurati da je zadovoljena usklađenost financiranja, institucije ili izdavača o zadržavanju, kao i autentičnost izvornih podataka za zahtjeve otvorenih podataka ili pregled nakon istraživanja, ako je potrebno.

4.3 Anonimizacija podataka

Cilj anonimizacije podataka je da se osobni podaci ne mogu identificirati ili pripisati fizičkoj osobi bez korištenja dodatnih informacija. U slučaju projektnih aktivnosti, anonimizacija podataka je uključena kada to zahtijeva sudionik i kada je potrebno da rezultati aktivnosti budu pouzdani.

5. Etički aspekti

Etička i pravna pitanja igraju ključnu ulogu u dijeljenju podataka, posebno u vezi s osjetljivom prirodom osobnih podataka koji se odnose na pojedince. Utjecaj ovih razmatranja na dijeljenje podataka vrti se oko osiguravanja usklađenosti s propisima o privatnosti i etičkim standardima.

Svako prikupljanje osobnih podataka u okviru projekta bilo je u skladu s očekivanjima informiranog pristanka koji se očekuju u vezi s trenutnim zakonodavstvom o zaštiti podataka i Općom uredbom EU o zaštiti podataka (GDPR) koja se počela primjenjivati 25. svibnja 2018.

U upitnike koji se bave osobnim podacima uključene su izričite odredbe o informiranom pristanku u vezi s dijeljenjem i dugoročnim čuvanjem podataka. Sudionici su obaviješteni o politici dijeljenja podataka projekta, uključujući procese anonimizacije i agregacije za zaštitu svojih identiteta. Ovaj informirani pristanak osigurava da su sudionici potpuno svjesni načina na koji će se njihovi podaci dijeliti i čuvati, dajući im priliku da daju ili uskrate pristanak u te svrhe.

Uključivanjem mehanizama informiranog pristanka u upitnike i rješavanjem etičkih i pravnih problema unutar okvira projekta, cilj nam je osigurati da se prakse dijeljenja podataka pridržavaju rigoroznih etičkih standarda. Ako se tijekom aktivnosti sudjelovanja snime osobni podaci ili fotografije, za sudionike se izrađuju obrasci pristanka. Obrasci suglasnosti prilagođeni su specifičnim aktivnostima i nacionalnom kontekstu. Kad je napisano informirani pristanak nije bio razmjeran sudionicima, tražen je usmeni pristanak, a anonimizacija podataka provedena je na zahtjev.

Sva etička pitanja tretiraju se na sastancima Upravnog odbora, uključujući i pitanja upravljanja podacima.

